

I.
SPLOŠNI DEL
OBRAZLOŽITEV

OBRAZLOŽITEV SPLOŠNEGA DELA PRORAČUNA

Splošni del proračuna sestavljajo:

- bilanca prihodkov in odhodkov
- račun finančnih terjatev in naložb,
- račun financiranja.

V bilanci prihodkov in odhodkov so na strani prihodkov izkazani:

- davčni prihodki,
- nedavčni prihodki,
- kapitalski prihodki,
- transferni prihodki

na strani odhodkov pa so izkazani:

- tekoči odhodki,
- tekoči transferi,
- investicijski odhodki in
- investicijski transferi.

Račun finančnih terjatev in naložb izkazuje vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil od prodaje kapitalskih vlog in vsa porabljena sredstva danih posojil ter porabljena sredstva za nakup kapitalskih naložb.

Račun financiranja izkazuje odplačila dolgov in zadolževanje, ki je povezano s financiranjem presežkov odhodkov nad prihodki v bilanci prihodkov in odhodkov, presežkov izdatkov nad prejemki v računu finančnih terjatev in naložb ter s financiranjem odplačil dolgov v računu financiranja. V tem računu se ravno tako izkazujejo načrtovane spremembe denarnih sredstev na računih proračuna v proračunskem letu.

Pri sestavi proračuna je potrebno upoštevati tudi stanje sredstev na računih iz preteklih let, ki se vključijo v proračun naslednjega leta. Gre za sredstva, ki so ostala neporabljena (iz vseh treh bilanc) na koncu tekočega leta in se uporabijo za financiranje izdatkov proračuna prihodnjega leta. Za znesek prenesenih sredstev iz preteklih let, ki je lahko pozitivno, nič ali negativno, se spremeni višina izdatkov proračuna. Uravnoveženost proračuna se preveri tako, da se primerja stanje sredstev na računih iz preteklih let in povečanje (zmanjšanje) sredstev na računih proračuna tekočega leta.

Na podlagi sedmega odstavka 2. člena ZJF mora biti proračun uravnovežen med prejemki in izdatki. To pomeni, da morajo biti v vseh treh bilancah proračuna celotni prejemki proračuna usklajeni s celotnimi izdatki proračuna. Tako je dovoljen primanjkljaj v bilanci prihodkov in odhodkov, ki pa se mora pokriti s prihodki iz računa finančnih terjatev in naložb oz. računa financiranja ter z upoštevanjem stanja sredstev ob koncu preteklega leta.

Ta sredstva imajo dejansko značaj prenesene razlike med prejemki in izdatki proračuna preteklega leta oz. preteklih let, kar pomeni, da so to sredstva, ki v preteklem letu niso bila porabljena, zato se lahko porabijo v proračunu prihodnjega leta.

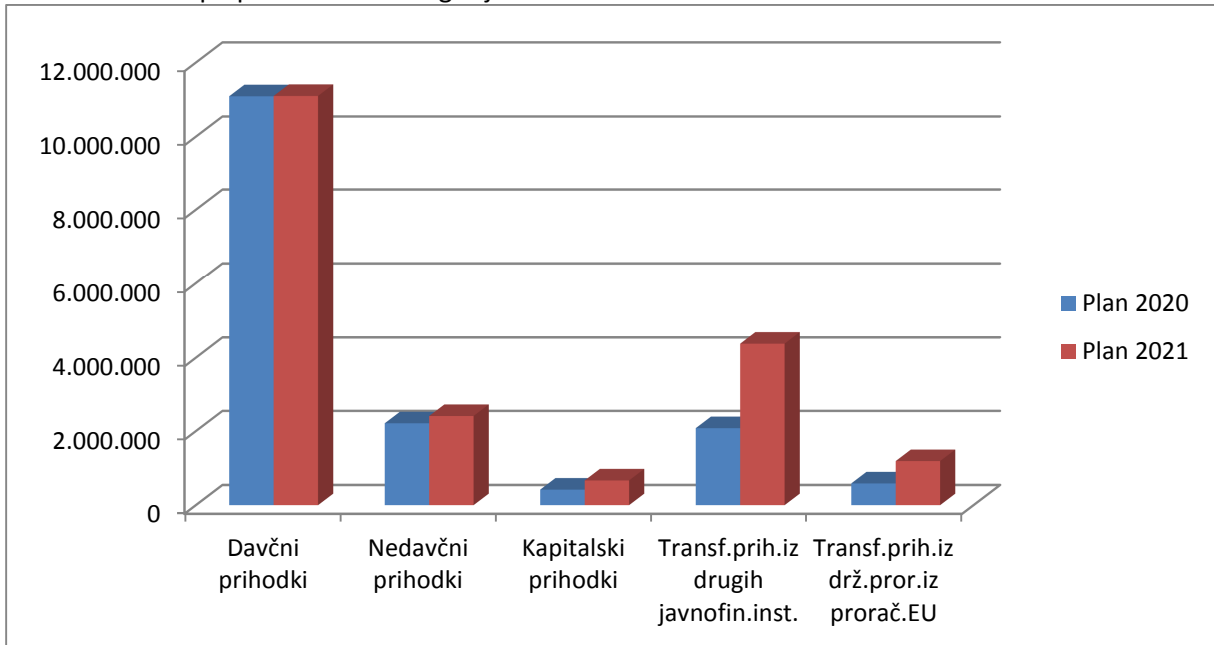
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

PRIHODKI

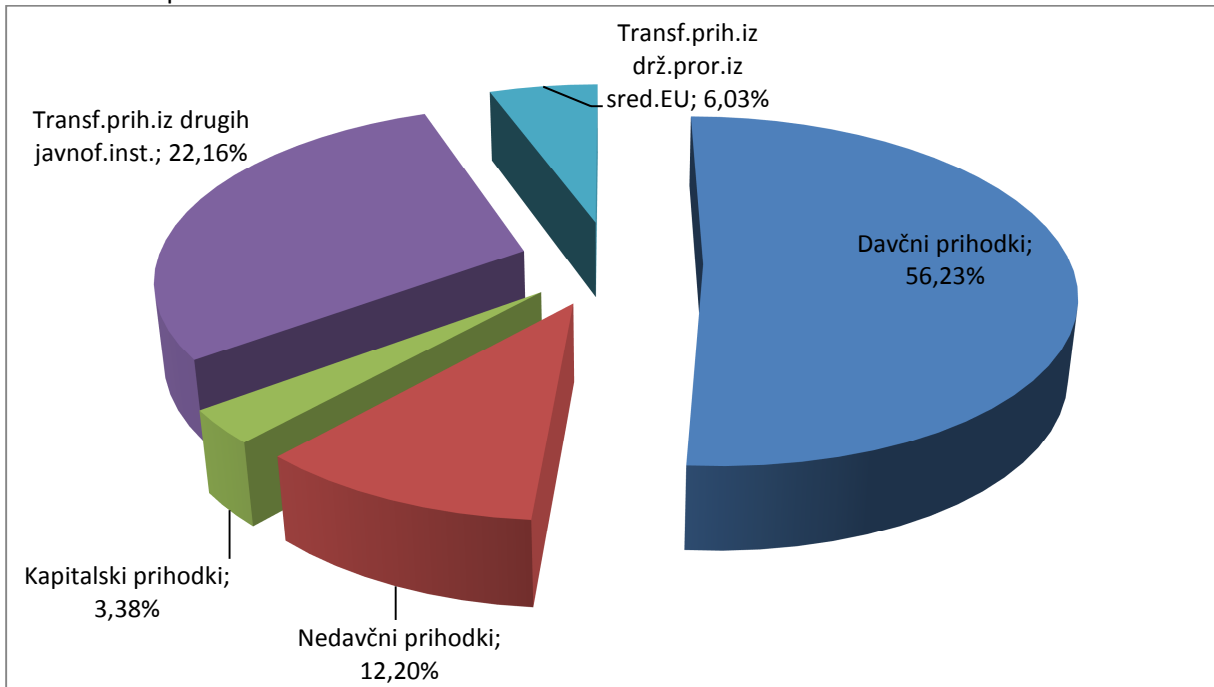
V predlogu proračuna za leto 2021 so prihodki ocenjeni na podlagi Zakona o financiranju občin, ki opredeljuje vire financiranja, ocenjeno realizacijo prihodkov za leto 2020 in oceno sofinanciranja posameznih projektov oz. investicij s strani države. Glede na to, da pri pripravi predloga ni jasno, koliko sredstev in za katere projekte bomo lahko sredstva pridobili, je pomembno navesti, da se bodo poleg prioritarnih projektov (gradnja nadomestne šole Loka, gradnja vrtca, gradnja kanalizacije) izvajali projekti, za katere bomo pridobili sredstva na ustreznih razpisih.

Ocenjujemo, da bodo skupni prihodki proračuna za leto 2021 znašali 19.738.113 EUR. V strukturi bilance je planiran delež davčnih prihodkov v višini 56,23%, delež nedavčnih prihodkov 12,20%, delež kapitalških prihodkov 3,38% in delež transfernih prihodkov v višini 28,19%.

Graf 1: Prihodki po posameznih kategorijah

Graf 2: Delež prihodkov v %

DAVČNI PRIHODKI – 11.099.058 EUR

Skupina davčnih prihodkov je po klasifikaciji uvrščena med tekoče prihodke, ki zajema vsa obvezna, nepovratna sredstva v dobro proračuna. V to skupino so vključene naslednje vrste davkov: davki na dohodek in dobiček (dohodnina), davki na premoženje, domači davki na blago in storitve ter drugi davki. Največji delež prihodkov predstavlja dohodnina. V skupnih prihodkih predstavlja ta kategorija prihodkov 56,23%-ni delež. Med davke na premoženje se uvrščajo davki na nepremičnine, davek od premoženja na promet plovnih objektov, davki na dediščine in darila in davki na promet nepremičnin in finančno premoženje. Med davki na premoženje je v okviru davka na nepremičnine uvrščeno nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč, davki na dediščine in darila in davki na promet nepremičnega in finančnega premoženja. Tretja skupina prihodkov, ki spadajo v kategorijo davčnih prihodkov so domači davki na blago in storitve v okviru skupine kontov 704. Skupna vrednost teh prihodkov je ocenjena na 331.000 EUR. Obsegajo davek na dobiček od iger na srečo, pristojbino za vzdrževanje gozdnih cest, komunalne takse, turistično takso in okoljsko dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda, ki je namenski prihodek in bo porabljena za investicije s področja odvajanja odpadnih voda.

NEDAVČNI PRIHODKI – 2.407.459 EUR

V strukturi prihodkov predstavlja ta kategorija 12,20% vseh prihodkov, ki so razdeljeni v pet skupin. V prvo skupino – udeležba na dobičku in dohodki od premoženja, so uvrščeni prihodki od udeležbe na dobičku in dividende, prihodki od prejetih obresti (obresti od depozitov in sredstev na vpogled), prihodki od najemnin za poslovne prostore in stanovanja ter drugih najemnin in zakupnin, kakor tudi prihodki iz naslova podeljenih koncesij in kot že prej omenjena najemnina za gospodarsko infrastrukturo, ki predstavlja največji delež prihodkov v tej kategoriji. V to kategorijo prihodkov so vključeni še prihodki od upravnih taks, prihodki od denarnih kazni zaradi kršitve predpisov občine (na osnovi dela Medobčinske inšpekcije in redarstva) in nadomestila za degradacijo in uzurpacijo prostora. V predlogu so planirani tudi drugi prihodki, kamor je vključena prodaja lesa na rastilu in prihodki od prodaje knjig. Kategorija drugih nedavčnih prihodkov je predvidena v skupni višini 787.968 EUR. Po klasifikaciji so tu uvrščena doplačila za stroške oskrbe v socialno varstvenih zavodih, prihodki od komunalnih prispevkov, prispevki krajanov za investicije, prihodki poslovnega sektorja za urejanje neprometne signalizacije, prihodki italijanske občine Lampedusa za sofinanciranje projekta Snapshots from the borders in projekta Clarinet (projekt ozaveščanja prebivalcev o ekonomskih migrantih in njihovem vključevanju v družbo), zdravja in drugi nedavčni prihodki. V okvir teh prihodkov se uvrščajo tudi lastna sredstva krajevnih skupnosti, ki so predvidena v višini 49.365 EUR in vračilo sredstev s strani RIC-a Bela krajina in Gasilske zveze Črnomelj. Občina je namreč v letih 2019 in 2020 zagotavljala sredstva za »zalaganje« sredstev za projekta kulTura in Hitro. RIC Bela krajina je del prejetih sredstev v letu 2020 vrnil v občinski proračun, Gasilska zveza pa bo sredstva za projekt prejela predvidoma v prvi polovici leta 2021. V primerjavi s prvo obravnavo proračuna so predlagana višja sredstva iz naslova komunalnega prispevka, ki izkazan v bruto znesku, oprostitve v predvideni višini pa so izkazane v področju 14, na postavki »subvencioniranje komunalnega prispevka«. Ravno tako je v višjem znesku predvideno vračilo sredstev s strani Gasilske zveze za projekt Hitro. Na osnovi informacij s strani GZ Črnomelj imajo odobren do preostanka sredstev iz projekta, ki bo porabljen v skladu s planom za nakup opreme, v višini 61.350 EUR. Izdatki so izkazani v področju 07, prihodek za sofinanciranje pa v višini 52.135 EUR, ki jih bo GZ nakazala v proračun po prejemu s strani vodilnega partnerja.

KAPITALSKI PRIHODKI –667.350 EUR

V strukturi vseh prihodkov, ta kategorija predstavlja 3,38%. Planirani so prihodki od prodaje premoženja, to je iz naslova prodaje stavb, stavbnih in kmetijskih zemljišč ter prodaje premoženjskih pravic in drugih neopredmetenih dolgoročnih sredstev. Podrobnejši program je prikazan v Letnem načrtu ravnanja s stvarnim premoženjem občine Črnomelj za leto 2021, ki je v prilogi in se sprejme s posebnim sklepom.

TRANSFERNI PRIHODKI – 5.564.246 EUR

Skupno predstavljajo ti prihodki 28,19% vseh prihodkov. V tej kategoriji prihodkov se izkazujejo vsa sredstva, prejeta iz drugih javnofinančnih institucij, to je iz državnega proračuna, proračunov lokalnih skupnosti, skladov socialnega zavarovanja ali iz drugih javnih izvenproračunskih skladov. Transferni prihodki so namenjeni za investicijsko vzdrževanje oz. investicije in predstavljajo namenska sredstva, ki jih občina pridobi preko javnih razpisov ali drugih postopkov za pridobitev namenskih sredstev. Višina sredstev je ocenjena na podlagi do sedaj znanih informacij in predvidenih kandidatur občine na morebitne razpise. Posledično s predvideno pridobitvijo sredstev na razpisih, so predlagani tudi odhodki oz. izdatki za posamezne projekte, ki so razvidni v posebnem delu proračuna. V kolikor ne bo ustreznih razpisov, na katere bi lahko planirane projekte prijavi, se le-ti v letu 2021 ne bodo izvajali. V sklopu skupine prihodkov 740001 so planirana prejeta sredstva za sofinanciranje investicij in sicer s strani Fundacije za šport za sofinanciranje razširitve in posodobitve športnega igrišča Stari trg in sofinanciranje posodobitve športne opreme v telovadnicah, s strani Ministrstva za zdravje za sofinanciranje dozidave ZD Črnomelj (urgenca in laboratorij), s strani Ministrstva za infrastrukturo za sofinanciranje ureditve pločnikov in kolesarskih stez v Črnomlju in sofinanciranje regionalne kolesarske povezave Črnomelj-Kanižarica, s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport za sofinanciranje dograditve OŠ Dragatuš in nadomestne gradnje OŠ Loka in s strani Ministrstva za okolje in prostor za sofinanciranje projekta odvajanje in čiščenje odpadnih voda iz porečja Kolpe in projekt Kanalizacija Dobljče. Med to kategorijo prihodkov je izkazana tudi prejeta požarna taksa, ki pa je namenski prihodek občine in je v enaki višini izkazana kot izdatek na področju 07-Obramba in ukrepi ob izrednih dogodkih (prenakazilo Gasilski zvezi Črnomelj). V planu so skladno z ekonomsko klasifikacijo izkazana še druge prejeta sredstva iz državnega proračuna za tekočo porabo, kamor so vključeni prihodki s strani Ministrstva za javno upravo za sofinanciranje skupnega organa Medobčinska inšpekcija in redarstvo, sofinanciranje subvencij tržnih najemnin in druga prejeta sredstva. Ravno tako so uvrščeni predvideni prihodki s strani države za kritje stroškov čiščenja in odvoza odpadkov za migranti in s strani Ministrstva za infrastrukturo za sofinanciranje vzdrževanja poti zaradi varovanja meje. Na osnovi sprejetega ZFRO in navodil s strani Ministrstva za finance so v tej kategoriji izkazana tudi prejeta sredstva za uravnoteženje razvitosti občin in sredstva sofinanciranja uresničevanja pravic stalno naseljene romske skupnosti. Zaradi vključitve teh sredstev v proračunu več ni prvotno planiranih sredstev s strani MGRT za sofinanciranje romske infrastrukture. Kategorija transfernih prihodkov vključuje tudi predvidena sredstva s strani Eko sklada j.s. za sofinanciranje prenove kotlovnice v PŠ Griblje in prenovo toplotne črpalke v stavbi Godbe na pihala. V isto kategorijo prihodkov se uvrščajo tudi prejeta sredstva s strani občinskih proračunov in sicer so v predlogu proračuna predvidena sredstva s strani občin Metlika in Semič za sofinanciranje skupnega organa (sofinanciranje izdatkov in administrativno tehničnih nalog), s strani Grada Jastrebarsko za sofinanciranje projekta Interreg kulTura (po zadnjem zahtevku) in s strani grada Duga Resa za projekt Hitro. S strani državnega proračuna iz sredstev proračuna EU načrtujemo v letu 2021 pridobiti sredstva sofinanciranja v skupni višini 1.190.102 EUR in sicer iz sredstev proračuna EU za izvajanje kmetijske in ribiške politike za sofinanciranje projekta Vzpostavitev in interpretacija učne poti Nerajski lugi (projekt realiziran v letu 2020), sofinanciranje projekta Igrišče znanja in druženja Dobljče in Čredniška poti (oba projekta sta zaključena v letu 2020), iz sredstev proračuna EU iz strukturnih skladov za sofinanciranje projekta Skupaj za varni jutri in Kolesarska veriga na podeželju in iz sredstev proračuna EU za kohezijsko politiko za sofinanciranje projektov Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju Kolpe, Regionalna kolesarska povezava Črnomelj-Kanižarica in Ureditev pločnikov in kolesarskih stez v Črnomlju.

Vsi planirani projekti, predvidena finančna konstrukcija in terminska izvedba so podrobneje razvidni in Načrtov razvojnih programov za obdobje 2021-2024 in obrazložitve.

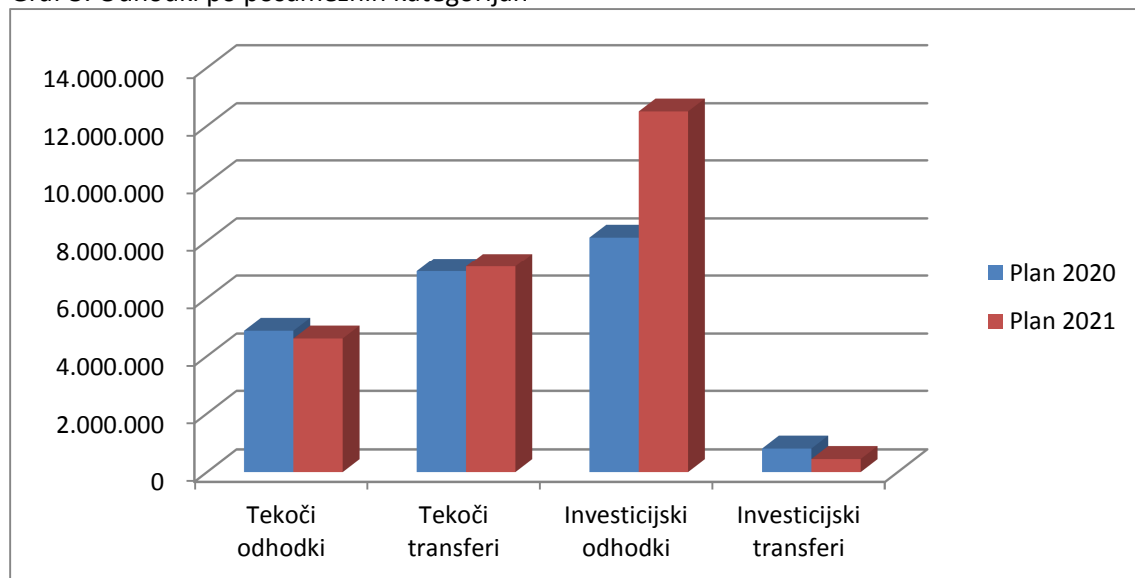
ODHODKI

Odhodki in drugi izdatki so izkazani v bilanci odhodkov, obsegajo pa tekoče odhodke, tekoče transfere, investicijske odhodke in investicijske transfere.

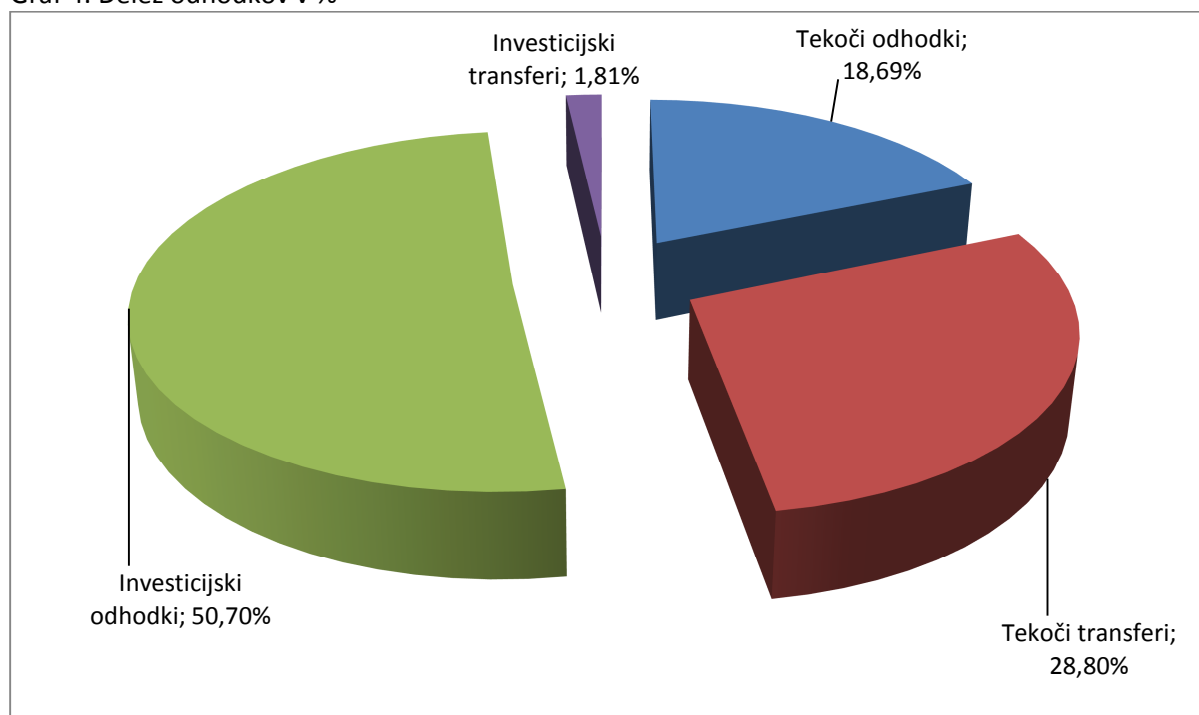
Planirani odhodki so prikazani z ekonomskega in vsebinskega vidika in sicer po namenu, po uporabniku in po programski klasifikaciji. Razvrščeni so v skupine, podskupine in konte.

Ocenjena skupna višina odhodkov v bilanci prihodkov in odhodkov za leto 2021 znaša 24.647.201 EUR in je ocenjena glede na realizacijo leta 2020 in planirane izdatke v letu 2021. Glede na sprejeti plan za leto 2020 je višina predlaganih odhodkov za leto 2021 višja. Predvsem se povišanje nanaša na planirano izvedbo nadomestne gradnje OŠ Loka, dograditve OŠ Dragatuš, gradnjo vrtca Loka, gradnjo kanalizacije, ureditev infrastrukture v PC TRIS Kanižarica in ostale projekte, ki so razvidni iz posebnega dela proračuna. V primerjavi s preteklim letom, je za leto 2021 predlagano povišanje sredstev za delovanje krajevnih skupnosti in sicer v skupni višini 10.000 EUR (kar predstavlja 37,92%-no povečanje za ta namen).

Graf 3: Odhodki po posameznih kategorijah

Graf 4: Delež odhodkov v %

TEKOČI ODHODKI – 4.607.425 EUR

V strukturi vseh odhodkov proračuna ta kategorija predstavlja 18,69%. Tekoči odhodki zajemajo tekoča plačila, nastala zaradi stroškov dela (plač in drugih izdatkov zaposlenim ter prispevkov delodajalcev za socialno varnost), stroškov materiala in drugih izdatkov za blago in storitve, ki so potrebni za delo neposrednih proračunskih uporabnikov. Zajemajo tudi plačila domačih obresti in sredstva rezerv.

Višina sredstev za plače in druge izdatke zaposlenim (občinska uprava in MIR) je planirana v skladu z veljavno zakonodajo in kadrovskim načrtom, ki je v prilogi. V tej skupini odhodkov so predvidena še sredstva za regres za letni dopust, povračila in nadomestila (regres za prehrano, prevoz na delo) in druge izdatke zaposlenim (jubilejne nagrade). Višina sredstev za prispevke delodajalca za socialno varnost je planirana na osnovi enakih prispevnih stopenj, glede na višino bruto plač. Ravno tako so tu zajeta tudi sredstva za plačilo premij za kolektivno dodatno pokojninsko zavarovanje za javne uslužbenke. Največji delež v kategoriji tekočih odhodkov predstavljajo izdatki za blago in storitve v predlagani skupni višini 3.192.255 EUR, kamor so vključeni odhodki za pisarniški material, stroški komunalnih storitev, stroški porabljene energije, prevozni stroški, izdatki za službena potovanja, tekoče vzdrževanje, najemnine in druge operativne odhodke. Ti odhodki predstavljajo največji delež v strukturi tekočih odhodkov in sicer so to predvsem izdatki za tekoča vzdrževanja s področja komunalne dejavnosti, prostorskega planiranja in prometa.

Plačila domačih obresti predstavljajo obresti od najetih dolgoročnih kreditov in so v predlogu proračuna za leto 2021 planirani v višini 37.727 EUR.

Sredstva rezerv se delijo na splošno proračunsko rezervacijo in proračunsko rezervo in so predlagana v skupni višini 140.000 EUR.

TEKOČI TRANSFERI – 7.097.806 EUR

Kategorija tekočih transferov predstavlja 28,80% skupnih odhodkov. V to skupino sodijo vsa nepovratna plačila, za katera plačnik od prejemnika sredstev v povračilo ne pridobi nikakršnega materiala ali drugega blaga. Po ekonomski klasifikaciji se v to skupino uvrščajo subvencije, transferi posameznikom in gospodinjstvom, transferi neprofitnim organizacijam in ustanovam in drugi tekoči domači transferi. Največji del tovrstnih odhodkov predstavljajo transferi in subvencije izvajalcem javnih služb s področja družbenih dejavnosti in gospodarskih javnih služb.

Sredstva subvencij privatnim podjetjem in zasebnikom so predvidena v višini 306.582 EUR, predvsem s področja kmetijstva in gospodarstva.

Transferi posameznikom in gospodinjstvom, ki so planirani v višini 3.192.000 EUR, predstavljajo sredstva za doplačila oskrbnih stroškov, doplačila do ekonomske cene vrtcev, sofinanciranje prevoza šolskih otrok in denarne spodbude šolajočim.

Višina sredstev za transfere neprofitnim organizacijam in ustanovam je predlagana v višini 1.010.656 EUR, vključena pa so sredstva za delovanje društev in organizacij s področja požarnega varstva, kmetijstva, turizma, kulture, športa, socialnega varstva in za financiranje političnih strank.

Drugi tekoči domači transferi so predlagani v višini 2.588.568 EUR, vključujejo pa tekoče transfere v sklade socialnega zavarovanja in tekoče transfere v javne zavode.

INVESTICIJSKI ODHODKI – 12.495.697 EUR

Predvidena višina investicijskih odhodkov v predlogu proračuna za leto 2021 predstavlja 50,70% vseh odhodkov proračuna. Predlagana sredstva so namenjena nakupu stavb, opreme, novogradnjam, rekonstrukcijam in obnovam, investicijskemu vzdrževanju, nakupu zemljišč, stroškom projektne dokumentacije, nadzora in investicijskega inženiringa. Ti odhodki pomenijo naložbe v povečanje in ohranjanje realnega premoženja občine.

INVESTICIJSKI TRANSFERI – 446.273 EUR

Investicijski transferi predstavljajo nepovratna sredstva in so namenjena plačilu investicijskih odhodkov prejemnikov sredstev, to je za njihov nakup ali gradnjo osnovnih sredstev, nabavo opreme

in drugih opredmetenih osnovnih sredstev, za investicijsko vzdrževanje, obnove in drugo. Ločeni so v dve skupini in sicer investicijske transfere pravnim in fizičnim osebam, ki niso proračunski uporabniki in tistim, ki so proračunski uporabniki (posredni in neposredni uporabniki proračuna). Višina predlaganih sredstev te kategorije kar predstavlja 1,81% vseh odhodkov.

B. RAČUN FINANČNIH TERJATEV IN NALOŽB

V skladu s kontnim načrtom in usmeritvami se v tem računu izkazujejo vsa prejeta sredstva od vrnjenih posojil od prodaje kapitalskih vlog in vsa porabljenega sredstva danih posojil ter porabljenega sredstva za nakup kapitalskih naložb.

Predlog proračuna za leto 2021 v bilanci B ne predvideva izdatkov.

C. RAČUN FINANCIRANJA

V računu financiranja se izkazuje zadolževanje in odplačilo dolgov. V predlogu proračuna za leto 2021 je predvideno dolgoročno zadolževanje pri poslovnih bankah v višini 4.840.000 EUR. Skladno z 2. odstavkom 10.b člena ZFO-1 se lahko občina v tekočem letu zadolži, če odplačilo obveznosti iz naslova posojil (glavnica in obresti), finančnih najemov in blagovnih kreditov ter potencialnih obveznosti iz naslova izdanih poroštev za izpolnitev obveznosti posrednim proračunskih uporabnikov in javnih podjetij, katerih ustanoviteljica je občina, v posameznem letu odplačila ne preseže 10% realiziranih prihodkov iz bilance prihodkov in odhodkov v letu pred letom zadolževanja, zmanjšanih za prejete donacije, transferne prihodke iz državnega proračuna za investicije in prejeta sredstva iz proračuna EU. V skladu z uveljavitvijo ZFRO in spremembo Zakona o financiranju občin več ni predvideno zadolževanje pri državnem proračunu, saj so iz zakona črtani členi, ki se nanašajo na sofinanciranje investicij po 23.členu. V okviru skupine kontov 55 so planirana sredstva za odplačilo anuitet od najetih dolgoročnih kreditov v višini 823.245 EUR in sicer poslovnim bankam in javnim skladom v višini 684.133 EUR in odplačilo anuitet od dolgoročnih kreditov pri državnem proračunu v višini 139.112 EUR.

Tabela 2: **Odplačilo kreditov v letu 2021**

Kreditodajalec	Namen zadolžitve	Leto zadol.	Višina glavn.2021
BKS Banka d.d.	Invest.v proračunu	2018	75.000
BKS Banka d.d.	Upravlj.z občinskim dolgom	2017	303.914
Intesa Sanpaolo banka d.d.	Invest.v proračunu	2019	100.000
Eko sklad j.s.	Centr.čist.napr.Črnomelj	1994-96	5.219
Intesa Sanpaolo banka d.d.	Invest.v proračunu	2020	200.000
RS MGRT	Rek.ulice Mirana Jarca	2018	4.848
RS MGRT	Invest.vzdrž.LC v občini	2018	34.364
RS MGRT	Rekonstr.Kidričeve ulice	2017	57.815
RS MGRT	Izgr.sekundarnih vodovodov	2016	21.663
RS MGRT	Izg.kanalizacije Griblje	2016	20.422

- Krediti, najeti pri RS MGRT predstavljajo povratna sredstva za sofinanciranje investicij po 23.členu ZFO-1 in se ne štejejo v izračun dovoljenega obsega zadolževanja, ravno tako se za te kredite ne plačuje obresti.

Bilanca prihodkov in odhodkov proračuna (bilanca A) izkazuje proračunski primanjkljaj v višini 4.909.088 EUR, bilanca C pa izkazuje neto zadolževanje v višini 4.016.755 EUR in stanje sredstev na

računih konec leta v višini 892.333 EUR, ki predstavljajo del splošnega sklada za drugo. Stanje na računu konec leta predstavlja neporabljena sredstva, zaradi najetega dolgoročnega kredita v letu 2020 in manjšega obsega izvajanja planiranih investicij. Sredstva bodo namenjena za plačilo stroškov izvedenih del za investicije, ki se bodo izvajale v letu 2021.

Splošni del proračuna predstavlja izdatke po ekonomski klasifikaciji, kar pomeni, da so odhodki istih kategorij združeni z vseh področij. Natančno porabo sredstev opredeljuje posebni del proračuna.